

Sygn. akt XXIII Gz 274/22

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXIII Gospodarczy Odwoławczy i Zamówień Publicznych w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Anna Gałas

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) spółce akcyjnej (...) (...) w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 1 grudnia 2021 r., sygn. akt VIII GC 1712/20

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie, przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie do dalszego prowadzenia pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sędzia Anna Gałas

Sygn. akt XXIII Gz 274/22

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 12 kwietnia 2022 r.

Postanowieniem z dnia 1 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie odrzucił wniosek pozwanego o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 16 września 2021 r.

Sąd Rejonowy ustalił, że zarządzeniem z dnia 6 listopada 2021 r., pełnomocnik pozwanego r. pr. P. J. został wezwany do usunięcia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 16 września 2021 r. poprzez: dołączenie pełnomocnictwa procesowego w oryginale, odpisie notarialnie uwierzytelniony lub poświadczonym za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika występującego w sprawie oraz złożenie w oryginale, opisie notarialnie uwierzytelnionym lub poświadczonym za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika występującego w sprawie dokumentów (aktualnych na dzień udzielenia pełnomocnictwa), z których wynikać będzie umocowanie do działania w imieniu pozwanego osoby (osób), która udzieliła pomocnictwa procesowego, w terminie tygodnia od doręczenia wezwania pod rygorem odrzucenia wniosku. Powyższe zarządzenie zostało opublikowane w portalu informacyjnym w dniu 8 listopada 2021 r. R. pr. P. J. nie zapoznał się z treścią tego zarządzenia w terminie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym. Wskazując na te okoliczności, Sąd Rejonowy powołał art. 15z⁹ ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.)

– dalej jako: ustawa covidowa, które przewidują doręczenie pism procesowych radcy prawnemu za pośrednictwem portalu informacyjnego i skutki takiego doręczenia. Sąd wskazał, że strona powodowa pomimo wezwania nie uzupełniła w terminie braków wniosku o uzasadnienie wyroku. Wobec tego wniosek podlegał odrzuceniu na podstawie art. 328 § 4 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany. Rozstrzygnięciu Sądu I instancji zarzucił:

- naruszenie art. 328 § 4 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, że pełnomocnik pozwanego został prawidłowo wezwany, za pośrednictwem portalu informacyjnego, do usunięcia braków formalnych wniosku o uzasadnienie wyroku, a co za tym idzie uznanie, że wniosek o uzasadnienie wyroku z dnia 16 września 2021 r. był dotknięty brakami, których nie usunięto w terminie pomimo wezwania sądu do ich usunięcia, a zatem wniosek powinien zostać odrzucony, podczas gdy sąd umieszczając zarządzenie z dnia 6 listopada 2021 r. w portalu informacyjnym, nie powiadomił e-mailowo pełnomocnika o umieszczeniu zarządzenia w portalu informacyjnym, a samo umieszczenie pisma w portalu informacyjnym bez powiadomienia pełnomocnika jego umieszczeniu nie wywołuje skutku doręczenia.

W powołaniu na te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, prawidłowe wezwanie pełnomocnika pozwanego do uzupełnienia braków formalnych wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia 16 września 2021 r. poprzez umieszczenie zarządzenia w portalu informacyjnym oraz wysłanie e-mailowego powiadomienia o umieszczeniu w portalu informacyjnym pełnomocnika do uzupełnienia braków formalnych wniosku o sporządzenie uzasadnienia oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym według norm prawem przepisanych.

Powód nie wniósł odpowiedzi na zażalenie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia.

Zarzuty zawarte w zażaleniu sprowadzały się do twierdzenia, że Sąd I instancji nie miał podstaw prawnych do zastosowania przy wezwaniu do uzupełnienia braków formalnych wniosku art. 15zsz⁹ ust. 2, 3 i 4 ww. ustawy z dnia 2 marca 2020 r. – „ustawy covidowej”, a w konsekwencji też art. 328 § 4 k.p.c., w sytuacji gdy brak było uprzedniego powiadomienia pełnomocnika pozwanego o doręczaniu pism za pośrednictwem portalu informacyjnego.

Zgodnie z art. 15zsz⁹ ust. 2 „ustawy covidowej” w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu (...)19 oraz w ciągu roku od ich odwołania, w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (portal informacyjny). Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami nie pochodzącymi od sądu. Postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej nie jest objęte wskazanym powyżej wyłączeniem, w związku z czym jego doręczenie profesjonalnemu pełnomocnikowi mieści się w zakresie zastosowania art. 15zsz⁹ ustawy covidowej.

Powyższy przepis wszedł w życie w dniu 3 lipca 2021 r., po upływie 14 dni od ogłoszenia ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, i znajdował zastosowanie również do postępowań rozpoznawanych według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie (art. 6 i 7 ww. ustawy). Tym samym w realiach tej sprawy Sąd Rejonowy powinien stosować ów przepis od dnia 3 lipca 2021 r., gdy tymczasem taka sytuacja nie miała miejsca. Otóż, Sąd I instancji, po wejściu w życie ww. przepisu jeszcze w październiku 2021 r. nadal realizował doręczenia dla profesjonalnych pełnomocników, także dla pełnomocnika pozwanego za pośrednictwem poczty, w tym szczególnie doręczenie odpisu wyroku z dnia 16 września 2021 r. wydanego na posiedzeniu niejawnym. Co prawda w aktach sprawy brak jest

zarządzenia o odstąpieniu od doręczania za pośrednictwem portalu informacyjnego (właściwego zgodnie z art. 15zsz⁹ ust. 4 „ustawy covidowej”), ale należy przyjąć, że takim właśnie zarządzeniem odstąpienia jest zarządzenie sędziego polecające doręczyć pocztą, jak właśnie w tej sprawie. Jednakowoż w takich właśnie okolicznościach realizacji doręczeń metodą tradycyjną, pełnomocnicy stron pozostawali w przekonaniu, że w sprawie ma miejsce odstąpienie od doręczania za pośrednictwem portalu informacyjnego, gdy nie zostali powiadomieni o zmianie tego stanu, czy to ogólnie w tej sprawie, czy też odnośnie do konkretnego pisma sądowego.

Wskazywana przez pełnomocnika pozwanego okoliczność, że wezwanie zostało umieszczone w portalu informacyjnym bez uprzedniego powiadomienia go o tym, że teraz taka forma doręczenia jest stosowana przez sąd tj. wynikająca z art. 15zsz⁹ ust. 2 „ustawy covidowej”, oczywiście nie zmienia tego, że wymieniony przepis miał co do zasady zastosowanie w niniejszej sprawie już od dnia 3 lipca 2021 r. ale w ocenie Sądu II instancji w okolicznościach faktycznych tej konkretnie sprawy, ma znaczenie z punktu widzenia właściwego pouczenia i racji związanych z prawem do sądu, w szczególności zachowaniem właściwych, czytelnych i jednoznacznych procedur. Obowiązkiem sądu jest stosować przepisy obowiązujące w chwili orzekania, z uwzględnieniem regulacji międzyczasowych. Sąd Rejonowy w tej sprawie od wejścia w życie art. 15zsz⁹ ust. 2 „ustawy covidowej” tj. od 3 lipca 2021 r. nie stosował tego przepisu, dokonując doręczeń za pośrednictwem poczty a zatem z pewnością faktycznie odstąpił od doręczania za pośrednictwem portalu informacyjnego, co z kolei znajduje oparcie w art. 15zsz⁹ ust. 5 „ustawy covidowej”. Jeżeli natomiast po kilku miesiącach sąd faktycznie zaniechał tego odstąpienia i zarządził doręczenie za pośrednictwem portalu informacyjnego, to dla jasności podejmowanych czynności procesowych, należało taką istotną dla praw stron zmianę zakomunikować pełnomocnikom tych stron.

Sąd Okręgowy oczywiście dostrzega to, że przepisy dotyczące doręczeń pism za pośrednictwem portalu informacyjnego precyzyjnie wskazują skutki związane z umieszczeniem pisma w portalu informacyjnym. Zgodnie z art. 15zsz⁹ ust. 3 „ustawy covidowej” datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym, a w przypadku braku zapoznania się uznaje się je za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia w portalu. Doręczenie pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego (art. 15zsz⁹ ust. 4 ustawy covidowej), co oznacza, że najpóźniej z upływem 14 dni od umieszczenia pisma w portalu rozpoczynają bieg terminy do dokonania stosownych czynności procesowych, np. złożenia wniosku o uzasadnienie orzeczenia lub stosownego środka zaskarżenia.

Należy jednak mieć również na uwadze to, że doręczanie pism profesjonalnym pełnomocnikom od 3 lipca 2021 r. stanowi zasadę. W związku z tym każde pismo, do którego znajduje zastosowanie art. 15zsz⁹ ust. 3 „ustawy covidowej”, w sytuacji zarządzenia jego doręczenia pełnomocnikowi strony powinno zostać doręczone za pośrednictwem portalu informacyjnego. Natomiast, co należy podkreślić, ustawodawca przewidział też wyjątki, a mianowicie instytucję odstąpienia od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego, która wymaga wyraźnego zarządzenia przewodniczącego (art. 15zsz⁹ ust. 5 „ustawy covidowej”). Jeżeli zatem w sprawie faktycznie miało miejsce takie odstąpienie, co potwierdzają akta sprawy, to także pełnomocnicy działając w zaufaniu do czynności sądu mieli podstawę do założenia, że stan ten nie ulegnie zmianie bez ich wiedzy, a sąd mimo, że nie informował wcześniej o braku stosowania art. 15zsz⁹ ust. 3 „ustawy covidowej”, to poinformuje, że jednak przepis ten już stosuje i od kiedy.

W związku z tym należy uznać, że zarządzenie przewodniczącego o doręczeniu pisma pełnomocnikowi pozwanego nie zostało prawidłowo wykonane z wykorzystaniem portalu informacyjnego, gdyż nie pouczono/poinformowano o uchyleniu czy zmianie decyzji o odstąpieniu od doręczenia w tym trybie. Powyższa ocena tym bardziej jest uzasadniona, gdy do publicznej wiadomości (w tym też na stronie BIP Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie) zostały udostępnione zarządzenia organów sądu dotyczące realizacji obowiązków związanych z dokonywaniem doręczeń za pośrednictwem portalu informacyjnego. Treści tych zarządzeń a także Instrukcji

doręczania pism sądowych poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym potwierdza, że w tej sprawie także nie zostały wykonane właściwe czynności techniczne związane z udostępnieniem ww. zarządzenia.

Reasumując, Sąd I instancji niewłaściwie zastosował w sprawie przepis art. 328 § 4 k.p.c. i na tej podstawie odrzucił wniosek. Mając to na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie odpowiednio stosowanego art. 386 § 1 w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji i uchylił zaskarżone postanowienie. W sprawie jest złożony skuteczny wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie wyroku z uzasadnieniem, który aktualnie podlegać winien dalszym czynnościom. O kosztach postępowania zażaleniowego orzeknie Sąd Rejonowy na zasadzie art. 108 § 1 zd. 1 k.p.c.

Sędzia Anna Gałas